

[Inger Gautier Schmit.]

ønsker dem. Her mener jeg ikke, ministeren skal sige: det er håbløst, rigsdagen vil ikke vedtage noget. Jeg er ganske enig med de ordførere, som har udtalt, ligesom J. C. Christensen udtalte, da han i 1922 gennemførte menighedsrådsloven, at en ret, man har givet menighedsrådene, kan man ikke fratage dem.

Nu siger det ærede medlem hr. Fibiger, at venstre er slået ind på en radikal kirkepolitik, fordi det ikke går ind på ministerens forslag. Jeg kan overhovedet ikke se nogen som helst mening i den betragtning, det har intet med radikalisme at gøre, radikalisme, det er noget, der river op og baner sig nye veje. Som begrundelse anfører det ærede medlem hr. Fibiger, at menighedsrådenes bestyrelse er gået ind for det, og præsterne er gået ind for det. Selvfølgelig er præsterne gået ind for det, det kan man sige sig selv, mere uegennyttige er præsterne selvfølgelig ikke, det er alligevel det daglige brød, og selv om præsterne er indviede, er de alle statstjenestemænd og har en vis følelse af, at de har krav på staten om at få et embede.

Noget andet er, at præstestanden har en helt anden opgave ved siden af den almindelige statstjenestemandsopgave, nemlig den at udføre en åndelig virksomhed, og hvis præsterne i deres åndelige virksomhed ikke er i kontakt med den menighed, de nu er kommet til at arbejde iblandt, kan det blive en ulykke for begge parter at fortsætte. Det er det, jeg synes, vi må begynde at forstå. Det kan ikke nytte at tage praktisk på disse ting, vi må se de åndelige momenter, der spiller ind. Jeg har set ikke så få tilfælde her i landet, hvor en mand i en lang årrække, 10, 15, ja, måske 20 år, har siddet i et sogn, og hvor hele sognet bogstaveligt talt er sovnet hen kristeligt set, fordi denne mand ikke havde evner til at vække sognet eller komme i kontakt med det; men han er tjenestemand, han har ret til at blive sidende.

Her er jeg radikal, og jeg vil håbe, at det ærede medlem hr. Fibiger af åndelige grunde vil følge mig i mit synspunkt. Her må findes udvej, for en fortsættelse er uanstændig, både for menighedens og præstens skyld. Jeg kan ikke tro, at en eneste alvorlig præst vil sige, at det er en urimelig fremgangsmåde overfor præsterne, hvis man søger for at få en orden, så dette forhold kan ophøre. Der kan ikke være noget mere urimeligt, synes jeg, end at præsten sidder i en menighed, medens hele sognet sover hen. Der må kunne gøres et eller andet. Den højtærede ministers

forslag har altså slet ikke kunnet vinde rigsdagens billigelse, men jeg må mene, der må kunne findes frem til en orden, således at der efter et vist åremål fra menighedens side eller fra en præsts side må kunne rettes en anmodning til ministeren om, at præsten kan fratænde, og en sådan præst må kunne få ventepenge et vist åremål eller en vis pension. Jeg henstiller altså til den højtærede minister, at dette ikke bliver det sidste ord i denne sag.

Hvidberg: Jeg er ikke sikker på, at der i denne sal ikke er adskillige medlemmer indenfor socialdemokratiet, og forøvrigt også andre partier, som i virkeligheden er enige med deres egen kirkeminister i hans oprindelige forslag om de nye §§ 35, 36 og 37 og også med os andre, og som meget vel kunne tænke sig den menneskelige retfærdighedshandling, som disse nye paragraffer indeholdt, en retfærdighedshandling mod de præster, der kommer hjem fra udlandet, og mod de ældre præster for det arbejde, de har gjort. Men sådan som partidisciplinen fungerer her på rigsdagen i den slags sager — og den fungerer på den måde, at i hvert parti er der en eller to, som tager sig af sådanne sager og som leder de andre, hele flokken, ad den rette vej —, så vil der ikke være noget håb om, at man i dag vil kunne overbevise eller omvende nogle enkelte fra de forskellige partier, selvom de i og for sig måske gerne ville øve ret og rimelighed mod de pågældende præster. Jeg tror ikke, der er noget håb om, at man kan ændre på sagen, og jeg vil derfor udsætte mine bemærkninger til tredie behandling og sige lidt om spørgsmålet ved den lejlighed; men der er dog to enkeltheder fra debatten her i dag, som jeg gerne vil have lov til at sige et par ord om.

Det ærede medlem hr. Erik Appel antydede under sit foredrag før, at det havde været flygtigt berørt — det udtryk brugte han — i udvalget, om man ikke kunne arrangere en gennemgribende ændring af præsteuddannelsen. Jeg må tilstå, at jeg ikke har hørt noget som helst, end ikke en flygtig berøring, om en gennemgribende ændring af præsteuddannelsen i udvalget, og jeg vil gerne spørge det ærede medlem hr. Erik Appel, hvorledes han har tænkt sig en sådan uddannelse, om han tænker sig et menighedsfakultet eller konfessionsbunden præsteskoole i modsætning til det frit forskende statsfakultet, vi nu har, eller hvad han mente med sine bemærkninger. Det forstår jeg nemlig ikke. Jeg har altså